

Gav fólkaflokkkinum nevan fyri næsarnar

Figgjarmálaráðharrin, fólkafloksmaðurin Demmus Hentze, vildi vera við, at hann kom til eitt ravnabøli. Vit vóru við í seinastu samgongu og kundu tí ikki góðtaka hetta. Haldor Hansen gav tá Fólkaflokkkinum nevan fyri næsarnar, og máttu teir tí geva okkum eina umbering.

Vit hava hitt vágatingmannin hjá javnaðarflokkinum á máli og tosa við hann m.a. um idnaðarútbygging, bygdamenning, um samgonguna, hvørjar møguleikar, javnaðarflokkurin hevur við komandi val. Hann leggur dent á, at tað avgjørt verður neyðugt við einum sterkum javnaðarflokki aftur hesaferð.

Haldor Hansen varð valdur á ting í 1958 sum javnaðarumboð fyri Vága valdømi, og hevur havt sæti har síðani, undantikið er tó fyra ára skeið.

Vit hava hitt hann og spyrja hann fyrst, hvat framst er av serligum týðningi fyri hansara valdømi.

— Eitt av teimum málum, sum eg havi arbeitt fyri øll tey árin, síðani eg kom á ting, hevur verið leinging av flogvøllinum vesturi í Vágum, og hetta er komið í stigum til nú, vit hava fingið eina størri útbygging. Vit kunnu nú nýta tey flogfær, sum eru sett inn og tey kunnu nýta fullan kapasitet. Somuleiðis hevur tað verið trupult at fingið tól, sum hóska til innflúgvina. Men hetta visir seg nú at verið komið í lag.

Annars hevur verið arbeitt við vega- og havnaanleggum, bátahylum og tiliklum.

Flakaidnaður

— Tú hevur mangan talað um idnað á landi. Er landsstýrið á rættari leið við tess idnaðarútbygging?

— Eg haldi sjálvur, at vit hava virkað á rættan hátt. Vit hava tikið tað stigvist. Tað er serliga flakaidnaðurin, sum fyrst og fremst er útbýgdur. Men onnur idnaðarvirki, sum eru av alstórum týðningi, eru eisini komin, og í Sorvági hava menn nú tikið seg saman um at stovna eitt nýtt flakavirk, sum kann verða eitt framtíðar arbeidsplass. Har er tað, havnarútbyggingin hevur nógv at týða, soleiðis at flakavirk-ið fær eitt øki, har tað kann vera. Somuleiðis er eitt nýtt ísvirki komið við munandi kapasiteti, soleiðis at skip, bæði frá

bygdini, oynni og aðra-staðir frá kunnu fáa tað tæmastu, sum krevst frá einum slikum virki.

Í Miðvági er somuleiðis komið eitt flakavirk, sum tað almenna eisini hevur verið við til at stuðla, men her krevst eisini útbygging og sjálvandi vil eg eisini gera tað, eg eri førur fyri, soleiðis at henda útbygging kann koma í lag.

Bygdamenning

— Tað verður nú so nógv talað um bygdamenningarpolitikk. Kunnu vit siga, at bygdamenningarpolitikkur er ferdur í tinum valdømi?

— Ja, eitt tað størsta tiltakið til bygdamenningarpolitikk er at fáa samferðsluviðurskiftini so góð sum gjørligt. Her hevur ikki gingið so skjótt í Vága valdømi sum so nógv aðra-staðir. Hetta kemst kanska av, at Vágoyggin eftir heimsbardagan hevði bestu vegir í landinum. Hetta komst partvist av tí arbeidi, bretar gjørdur har vesturi og tí vóru vit betri fyri enn aðrir. Men tað vóru pláss í Vágum, sum ikki vóru væl fyri. Har hugsi eg serliga um Bø og Gásadal. Vit finga vegin til Biggjar, og seinri varð byrjað við vegnum til Gásadals, og hesum vegi havi eg stríðst fyri, síðani eg kom á ting. Tað sá kanska eitt sindur naivt út í sínari tíð, tá eg fekk eina játan uppá 5.000 kr. Tað vóru ikki nógvir pengar, men hetta var so fyrsta stigið. Seinri hevur borið til at fáa játanastovur. Nú sæst fyri stavn. Vegurin er partvist gjørdur, og berghol skal koma, soleiðis at tann bygd, sum einki vegarsamband hevði, eisini kemur inn í veginet, og skuldi hetta lætt munandi

um hjá teimum, sum búgva har. Eisini fyri tann partin av Vágoyggi, har t.d. mjólkartrot er og aðrar landbúnaðarvørur tróta, sum kunnu framleiðast í Gásadali.

Mest møgult fyri minst møgult

— Vegasambandið er sjálvandi ein stóruspartur í bygdamenningarpolitikk, men tað eru eisini onnur mál, sum gera seg galdandi. Kann meira gerast við bygdamenningarpolitikk í Vágum?

— Sjálvandi kann gerast meir, men tað má takast stigvist. Tá vit nú hugsa um, at allur fiskur er kvoterður, má takið nú vera at fáa mest møguligar krónur fyri fæst møgult kilo. Og her koma vit inn í góðskingina av rávøruni. Flakaidnaðurin í Føroyum er enn ikki rættliga gamal. Hann røkkur ikki longur aftur enn til 1949, men nú haldi eg, tað er grundarlag fyri størri forelding av hesi vøru, enn frammanundan var. Fyrsta flakavirkid í Føroyum, var sum kunnugt flakavirkid hjá P/F N. Niclasen í Sorvági.

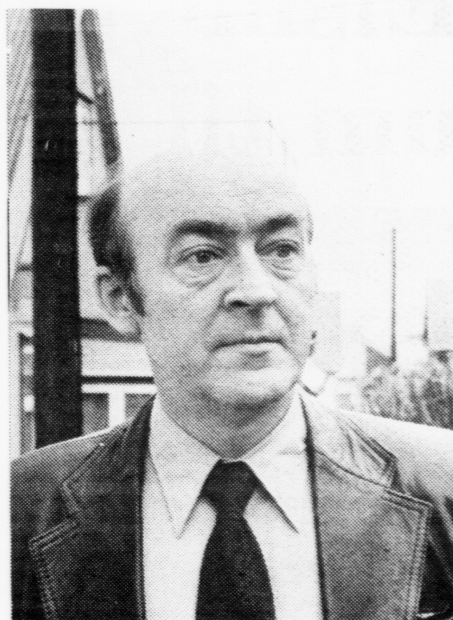
Her hugsi eg, at serliga Vágoyggin hevur ein góðan møguleika, eisini, tá

nevnast, at landið hevur sett partapening í Kovan í Sandavági og somuleiðis í nýggja flakavirkid í Sorvági. Tað eru sostatt skaptar fyrirtreytir fyri teimum, sum hava áráði og ætlanir til størri og smærri idnað av einum og hvørjum slag.

Sterk samgonga neyðug

— Hvat var tin hugsan fyri fyra árum síðani, tá núverandi landsstýrissamgonga gjørdist ein veruleiki?

— Nú høvdu vit frammanundan verið í samgongu við sambands- og sjálvstýrissflokkkinum, og kann eg ikki siga annað enn, at tað gekk væl. Men meirlutin var heldur tepur, og eftir minari meting er neyðugt, tá politiska kós-in skal setast út fyri eitt longri áramál, at ein sterk samgonga stendur aftanfyri. Tá vit seinast gjørdur landsstýrissamgongu skal eg ikki dylja yvir at eg var heldur hugsanarsamur. Hetta vóru flokkar, sum vit als ikki høvdu arbeitt saman við áður. Men vit gjørdur eitt samgonguskjal, settu punktini upp, og haldi eg sjálvur, hóast ymiskar trupulleikar, sum vit sjálvir ikki hava verið harrar yvir, at væl er komið burturúr. Eisini

Haldor Hansen, løgtingsmaður javnaðarflokksins fyri Vága valdømi

flokkinum nevan fyri næsarnar?

— Ja, tað komst av tí, at tá eg havi arbeitt saman við monnum, um tað so er á tingi ella aðra-staðir, so hevur mær ikki dámað at latið teir úr, sum tað var gjørt í hesum føri. Alt ilt stavaði frá seinasta landsstýri, varð sagt. Vit mugu minnst til, at vit vóru sjálvir partur av seinasta landsstýrinum, og tá menn so koma upp og siga, at skilið var so ringt, tá teir tóku við, so má tað átalast. Tað var

— Ja, sum heild haldi eg, at tað hevur gingið frálíkt. Sjálvandi eru tað ymisk mál, sum vit ikki eru samdir um. Vit hava jú hvør sína stevnuskrá. Men í einum slikum samarbeiði má tað koma til ein »kompromis politikk,« og tað haldi eg, javnaðarflokkurin hevur verið hegnigur við at ført út í lívið. Vit hava fingið fleiri av okkara stóru málum i-gjøgnum í hesi samgonguni.

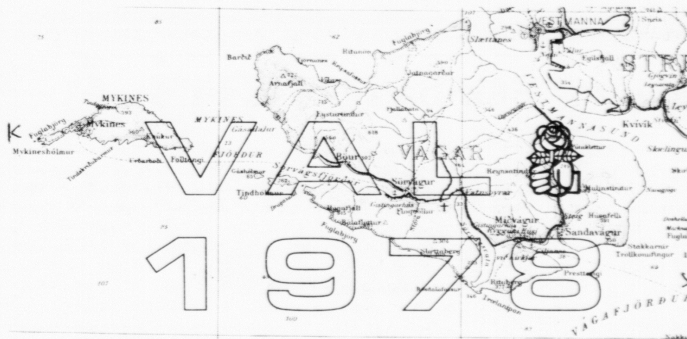
Góðar vónir

— Hevur tú góðar vónir fyri valinum sum heild og somuleiðis í tinum valdømi?

— Eg vildi mett, at hugsandi fólk, sum hava sett seg inn í teir trupulleikar, ið seinasta samgonga hevur arbeitt við, og hvussu hon hevur loyst teir, tá vera av teirri áskoðan, at tað hevur verið stýrt so væl, at hesir flokkar kundu fingið fólksins álit aftur. Men sum sagt, vit liva í einum demokratiskum samfelag, har hvør hevur høvi til at kjósa sær teir menn og teir flokkar, sum tey meina vera bestar fyri at føra teirra sjónarmið i-gjøgnum.

Tá eg kom á ting í 1958 var tað serliga fólkapensiónin, talað varð um. Øll vita, at undirtøkan var liti og ongin frammanundan. Burtursæð frá javnaðarflokkinum var bert ein maður á tingi, sum atkvøddi fyri. Tað var G. L. Samuelson. Tí hevur tað altíð ligið mær á hjarta, at vit finga eina sosiallóg.

Framhald á síðu 14

hugsað verður um flutning av feskum, ófrystum vørum og somuleiðis eisini av frystum vørum við flogfórum. Men hetta má gerast soleiðis, at tað eru tilikar nøgdir, at tað svarar til tað, ein kølibilur tekur. Sendingar uppá eini 5 tons haldi eg eru hóskeilgar. Hetta skuldi kunna givið ein betri pris, enn vit hava í løtuni. Men her skal sjálvandi eisini gerast eitt arbeidi í sølu-líðinum so mest møgult fæst fyri vøruna.

Í hesum sambandi kann

hava vit sæð, at hesir flokkar hava verið at arbeiða saman við, tá teir koma undir ábyrgd.

— Kundu tú hugsað tær, at núverandi samgongan heldur fram?

— Eg vil siga, at allar dyr standa opnar. Tað er vitt til veggja og høgt til loftið, so vit vilja royna at fáa tað best møguliga burturúr.

Nevan fyri næsarnar

— Tú setti einaferð fólka-

tað, eg gjørdi. Onkur vildi halda, at tað serliga var tað, sum Óli Breckmann færdi fram, men í veruleikanum var talan um tað, sum figgjarmálaráðharrin Demmus Hentze segði, nevnliga at hann kom til eitt ravnabøli, har einki skil var í nokrum. Hetta mátti átalast harðliga, og endaði við einum samgongufundi, har Fólkaflokkurin bað um umbering fyri hesi úttal-ils.

— Vóru teir betri at samarbeiða við aftan?